

но-политическа еволюция на БЗНС“, която укрепва работническо-селския съюз чрез съюза на БКП и БЗНС и възприемането на комунистическата програма от земеделската партия.

Известна стъпка към по-обективното изследване на краткотрайно съществувалата многопартийна система в България след Втората световна война беше направена за първи път в книгите на Мито Исусов „Политическите партии в България 1944-1948 г.“ (С., 1978) и „Комунистическата партия и революционният процес в България 1944/1948“ (С., 1983). Това несъмнено се дължи на изключително богатата важна архивна документация от Централния партийен архив и Архива на Министерството на вътрешните работи, на която се базират и двете разработки. В значителната ѝ част тази документация се въвежда в обращение за първи път от Исусов. Проследено е възникването на многопартийната система в следдеветосептемврийска България и формирането на опозиционните сили. Подробно е осветлена дейността на политическите партии в парламентарната система на народната демокрация и „разложението“ сред опозиционните групировки и партии и тяхното ликвидиране вследствие „интензификацията на революционния процес през 1947 г.“. Независимо че е направен опит за една по-балансирана и обективна оценка на опозиционните партии и техните дейци, заключенията на автора са в духа на партийната теория за социалистическата революция, а именно, че „по своите вътрешни иманентни закони революцията предизвиква раждането на опозиция“. Ограничаването на дълбочината на социалната революция в България след 1947 г. е невъзможно. Затова ограничения получават опозиционните сили, контрареволюционното поведение на които предизвиква тяхното ликвидиране<sup>3</sup>.

Настъпилите след 10 ноември 1989 г. политически промени доведоха до своеобразен „бум“ на публикациите за опозицията, опозиционните дейци, за произволите и издевателствата на комунистическия режим срещу неговите противници. Най-напред в пресата. Последваха публикации на спомени, дневници и пр. на опозиционни дейци. Не закъсняха и пи-